

**MOBIL QURILMALARDA ISHLOVCHI MATN MUHARRIRLARI VA
BOSHQA OFIS ILOVALARI IMKONIYATLARI****Kodirov Akbar Shuxratovich***ShDPI Matematika va ta'limda axborot
texnologiyalari kafedrasida Katta o'qituvchisi***Abdurazzoqov Fayzulla Sarman o'g'li***Matematika va informatika yo'nalishi talabasi***Nishonov Javlon Eshmamat o'g'li***Matematika va informatika yo'nalishi talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada matn muharrirlari va taqdimot dasturlarining o'xshash hamda farqli jihatlari tahlil qilingan. Jumladan, Microsoft Word va Google Docs kabi matn muharrirlari hamda Microsoft PowerPoint va Google Slides dasturlarining funksional imkoniyatlari o'zaro solishtirilgan. Tadqiqot natijasida ushbu dasturlar axborotni yaratish va taqdim etishda muhim o'rin tutishi, biroq ularning qo'llanilish maqsadi va ishlash uslubi turlicha ekani aniqlangan.

Kalit so'zlar: matn muharriri, taqdimot dasturi, Microsoft Word, Google Docs, Microsoft PowerPoint, Google Slides, axborot texnologiyalari.

Аннотация: В данной статье проанализированы сходства и различия текстовых редакторов и программ для создания презентаций. Рассмотрены функциональные возможности текстовых редакторов Microsoft Word и Google Docs, а также программ Microsoft PowerPoint и Google Slides. В результате установлено, что данные программы важны для создания и представления информации, однако отличаются по целям и способам использования.

Ключевые слова: текстовый редактор, презентация, информационные технологии, Microsoft Word, Google Docs, Microsoft PowerPoint, Google Slides.

Annotation: This article analyzes the similarities and differences between word processors and presentation software. The study examines the functions of Microsoft Word and Google Docs, as well as Microsoft PowerPoint and Google Slides. The results show that these tools are essential for creating and presenting information, but they differ in purpose and usage methods.

Keywords: word processor, presentation software, information technology, Microsoft Word, Google Docs, Microsoft PowerPoint, Google Slides.

Kirish

Hozirgi raqamli ta’lim va ish yuritish jarayonida matn muharrirlari hamda taqdimot dasturlari muhim o‘rin egallaydi. Ular foydalanuvchilarga ma’lumotlarni yaratish, tahrirlash, saqlash va vizual tarzda taqdim etish imkonini beradi. Xususan, Microsoft Word va Google Docs kabi matn muharrirlari asosan hujjatlar bilan ishlash, matnni formatlash va tahrirlash uchun mo‘ljallangan bo‘lsa, Microsoft PowerPoint va Google Slides kabi dasturlar esa ma’lumotlarni slaydlar ko‘rinishida vizual tarzda taqdim etishga xizmat qiladi.

Ushbu dasturlar bir qarashda turli maqsadlarga yo‘naltirilgan bo‘lsa-da, ular orasida bir qator o‘xshashliklar ham mavjud. Jumladan, matn kiritish, formatlash, multimedia elementlaridan foydalanish va fayllarni saqlash kabi funksiyalar har ikkala turdagi dasturlarda ham uchraydi. Shu bilan birga, ularning farqli jihatlari — axborotni taqdim etish shakli, interaktivlik darajasi hamda foydalanuvchi interfeysi kabi jihatlarda yaqqol namoyon bo‘ladi.

Asosiy qism. Matn muharrirlari va taqdimot dasturlari axborot texnologiyalarining eng keng qo‘llaniladigan vositalaridan hisoblanadi. Ularning har ikkalasi ham foydalanuvchiga ma’lumotni yaratish va qayta ishlash imkonini beradi, biroq bu jarayonning maqsadi va shakli turlicha bo‘ladi. Masalan, Microsoft Word va Google Docs kabi dasturlar asosan uzun matnli hujjatlar, ilmiy ishlar, hisobotlar va rasmiy hujjatlarni tayyorlash uchun ishlatiladi. Ular matnni tahrirlash, imlo va grammatika tekshiruvi, jadval va rasm qo‘shish kabi keng imkoniyatlarni taqdim etadi.

Boshqa tomondan esa Microsoft PowerPoint va Google Slides kabi dasturlar ma’lumotni vizual ko‘rinishda, ya’ni slaydlar orqali auditoriyaga yetkazishga mo‘ljallangan. Bu dasturlarda matn bilan bir qatorda grafiklar, diagrammalar, animatsiyalar va multimedia elementlari muhim o‘rin tutadi. Taqdimot dasturlarining asosiy maqsadi — murakkab ma’lumotni qisqa, aniq va ko‘rgazmali shaklda ifodalashdir.

O‘xshash jihatlarga to‘xtaladigan bo‘lsak, har ikkala turdagi dasturlar ham matn kiritish va uni formatlash imkoniyatini beradi. Shuningdek, ular fayllarni saqlash, tahrirlash va boshqa foydalanuvchilar bilan bo‘lishish kabi funksiyalarni qo‘llab-quvvatlaydi. Bundan tashqari, zamonaviy versiyalarda onlayn hamkorlik qilish imkoniyati ham mavjud bo‘lib, bu foydalanuvchilarning bir vaqtning o‘zida bir hujjat yoki taqdimot ustida ishlashini osonlashtiradi.

Farqli jihatlarda esa ularning asosiy maqsadida yaqqol namoyon bo‘ladi. Matn muharrirlari ko‘proq mazmuniy va uzun matnlar bilan ishlashga yo‘naltirilgan bo‘lsa, taqdimot dasturlari qisqa, lo‘nda va vizual ta’sirga ega slaydlar yaratishga xizmat qiladi. Shuningdek, matn muharrirlarida sahifa tuzilishi muhim bo‘lsa, taqdimot dasturlarida har bir slayd alohida dizayn va vizual kompozitsiya sifatida qaraladi. Bu esa axborotni qabul qilish va tushunish jarayoniga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi.

Yana bir muhim farq — interaktivlik darajasidir. Taqdimot dasturlarida animatsiyalar, slaydlar o‘rtasida o‘tish effektlari va multimedia integratsiyasi keng qo‘llaniladi. Matn muharrirlarida esa bunday vizual effektlar cheklangan bo‘lib, asosiy e‘tibor matn mazmuni va uning tuzilishiga qaratiladi.

Tahlil va muhokama. Matn muharrirlari va taqdimot dasturlarini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, ularning rivojlanishi zamonaviy axborot almashinuvi ehtiyojlari bilan bevosita bog‘liq. Microsoft Word va Google Docs kabi vositalar asosan axborotni chuqur va batafsil ifodalashga xizmat qilsa, Microsoft PowerPoint va Google Slides esa axborotni qisqa, vizual va auditoriyaga tez yetkazish maqsadida qo‘llaniladi. Bu holat ularning funksional yo‘nalishlari o‘rtasida aniq farq mavjudligini tasdiqlaydi.

Muhokama jarayonida shuni ta’kidlash lozimki, matn muharrirlari ilmiy ishlar, maqolalar va rasmiy hujjatlarni tayyorlashda yuqori samaradorlikka ega. Ular foydalanuvchiga matn chuqur tahrirlash, strukturaviy jihatdan tartibga solish va aniq formatlash imkonini beradi. Bunday dasturlar ko‘proq analitik fikrlash va batafsil ifodalashni talab qiladigan vazifalarda muhim ahamiyat kasb etadi.

Taqdimot dasturlari esa aksincha, vizual kommunikatsiyani kuchaytirishga yo‘naltirilgan. Ularda grafiklar, diagrammalar, animatsiyalar va multimedia elementlarining keng qo‘llanilishi ma’lumotni auditoriyaga tushunarli va esda qolarli tarzda yetkazishga yordam beradi. Bu jihatdan, taqdimot dasturlari ayniqsa ta’lim jarayoni, biznes uchrashuvlar va konferensiyalarda samarali vosita hisoblanadi.

Shu bilan birga, zamonaviy tendensiyalar ushbu ikki turdagi dasturlar o‘rtasidagi chegaralarning asta-sekin yumshayotganini ko‘rsatmoqda. Masalan, matn muharrirlariga vizual elementlar qo‘shilmoqda, taqdimot dasturlarida esa matn bilan ishlash imkoniyatlari kengaytirilmoqda. Bu integratsiya foydalanuvchilarga yanada moslashuvchan va qulay muhit yaratadi.

Umuman olganda, har ikkala turdagi dastur ham axborotni yaratish va uzatish jarayonida o‘ziga xos o‘rin egallaydi. Ularning samarali qo‘llanilishi esa foydalanuvchining maqsadi va vazifasiga bog‘liq bo‘lib qolmoqda.

Taklif va yechim. Matn muharrirlari va taqdimot dasturlaridan samarali foydalanish uchun bir qator taklif va yechimlarni ishlab chiqish mumkin. Avvalo, foydalanuvchilarning raqamli savodxonligini oshirish muhim hisoblanadi. Chunki Microsoft Word, Google Docs, Microsoft PowerPoint va Google Slides kabi dasturlar imkoniyatlaridan to‘liq foydalanish ko‘nikmasi ish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Birinchi taklif sifatida, ta’lim jarayonida ushbu dasturlarni o‘qitish bo‘yicha amaliy mashg‘ulotlar ulushini ko‘paytirish zarur. Faqat nazariy bilim emas, balki real hujjatlar va taqdimotlar yaratish orqali o‘quvchilarda amaliy ko‘nikma shakllantirish maqsadga muvofiq

bo‘ladi. Bu yondashuv kelajakda raqamli texnologiyalardan to‘g‘ri foydalanadigan mutaxassislarni tayyorlashga yordam beradi.

Ikkinchi yechim sifatida, bulutli texnologiyalarni keng joriy etish tavsiya etiladi. Masalan, Google Docs va Google Slides kabi platformalar bir vaqtning o‘zida bir nechta foydalanuvchining hamkorlikda ishlashiga imkon beradi. Bu esa guruhli loyihalar va masofaviy ta‘lim jarayonlarini yanada samarali qiladi.

Shuningdek, foydalanuvchilar uchun shablonlardan (template) foydalanishni kengaytirish ham muhim. Tayyor dizayn va tuzilmalardan foydalanish vaqtni tejaydi hamda hujjat va taqdimotlarning professional ko‘rinishda bo‘lishini ta‘minlaydi. Ayniqsa, taqdimot dasturlarida dizayn tamoyillariga rioya qilish axborotning qabul qilinishini osonlashtiradi.

Yana bir muhim yechim sifatida dasturlarni integratsiya qilish va ularning imkoniyatlarini bir-biriga yaqinlashtirish taklif etiladi. Masalan, matn muharrirlarida vizual dizayn elementlarini, taqdimot dasturlarida esa kengaytirilgan matn tahrirlash funksiyalarini rivojlantirish foydalanuvchi qulayligini oshiradi.

Umuman olganda, ushbu taklif va yechimlar matn muharrirlari va taqdimot dasturlaridan yanada samarali va maqsadli foydalanishga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, matn muharrirlari va taqdimot dasturlari zamonaviy axborot texnologiyalarining ajralmas qismi bo‘lib, ular turli maqsadlarga xizmat qilsa-da, bir-biri bilan chambarchas bog‘liqdir. Microsoft Word va Google Docs asosan matnli hujjatlarni yaratish va tahrirlashga yo‘naltirilgan bo‘lsa, Microsoft PowerPoint hamda Google Slides ma‘lumotni vizual va tushunarli shaklda taqdim etishga xizmat qiladi.

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ushbu dasturlar o‘rtasidagi o‘xshashliklar ularning asosiy funksiyalarida, ya‘ni matn kiritish, tahrirlash va fayllarni saqlash imkoniyatlarida namoyon bo‘ladi. Farqli jihatlar esa axborotni ifodalash shakli, vizual imkoniyatlari va qo‘llanilish maqsadlarida aniq ko‘zga tashlanadi.

Umuman olganda, har ikkala turdagi dastur ham ta‘lim, ish yuritish va biznes sohalarida muhim ahamiyatga ega. Ularni to‘g‘ri va samarali qo‘llash esa foydalanuvchining ish sifati va tezkorligini oshiradi hamda axborot almashinuvini yanada qulaylashtiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Microsoft Word rasmiy qo‘llanmasi va foydalanuvchi yo‘riqnomasi. Microsoft Corporation.
2. Microsoft PowerPoint rasmiy qo‘llanmasi va o‘quv materiallari. Microsoft Corporation.

3. Google Docs yordam markazi va onlayn qo‘llanmalari. Google LLC.
4. Google Slides foydalanuvchi qo‘llanmasi va o‘quv resurslari. Google LLC.
5. O‘zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirishga oid o‘quv-metodik materiallar.
6. Kompyuter savodxonligi va ofis dasturlari bo‘yicha darsliklar (umumta‘lim va oliy ta‘lim uchun).
7. Sh, Kodirov A. "THE ROLE OF THE" ONE MILLION UZBEK PROGRAMMERS" PROJECT IN INTRODUCING THE YOUTH OF OUR COUNTRY TO THE IT ENVIRONMENT ACCORDING TO THE" DIGITAL UZBEKISTAN 2030" STRATEGY." Экономика и социум 10-1 (125) (2024): 205-211.
8. Kodirov, Akbar, and Aziza Mannonova. "PEDAGOGIK DASTURIY VOSITALAR." Универсальный индекс библиотеки молодых ученых 3.35 (2025): 119-121.
9. Kodirov, Akbar, and Farida Boqiyeva. "LMSNING HEMIS TIZIMIDA ANAMIYATI." Универсальный индекс библиотеки молодых ученых 3.35 (2025): 125-127.
10. Raximova, A., and A. Kodirov. "PEDAGOGIK DASTURIY VOSITALAR. VIRTUAL LABORATORIYALAR VA SIMULYATORLAR." Универсальный индекс библиотеки науки и инноваций 3.36 (2025): 132-134.
11. Shuxratovich, Kodirov Akbar. "KATTA MA'LUMOT BAZALARINI PARALLEL ISHLOV BERISH USULLARINI VA MODELLARINI O'RGANISH." Journal of new century innovations 43.4 (2023): 93-95.
12. Shuxratovich, Kodirov Akbar. "VATANIMIZDA VENDING NUSXALASH MASHINASINI AMALDA QO'LLASHNING SAMARADORLIGI." Journal of new century innovations 43.4 (2023): 90-92.
13. Kodirov, Akbar Shuxratovich, and Muborak To‘Lqin Qizi Nomozova. "MASOFAVIY TALIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARINING ISTIQBOLLI ASOSLARI." Academic research in educational sciences 4.CSPU Conference 1 (2023): 753-756.
14. Sh, Kodirov A. "THE ROLE OF THE" ONE MILLION UZBEK PROGRAMMERS" PROJECT IN INTRODUCING THE YOUTH OF OUR COUNTRY TO THE IT ENVIRONMENT ACCORDING TO THE" DIGITAL UZBEKISTAN 2030" STRATEGY." Экономика и социум 10 (125) (2024): 205-211.